

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงธากา
รายงานสินค้า
เดือนเมษายน ๒๕๖๖

อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ของบังกลาเทศ

ในฐานะที่เป็นประเทศที่อยู่ระหว่างการพัฒนา กิจกรรมการก่อสร้างที่อยู่อาศัยและการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นในบังกลาเทศ ส่งผลให้อุตสาหกรรมการผลิตซีเมนต์เติบโตตามไปด้วยเช่นกัน ปัจจุบัน นอกจากตอบสนองความต้องการในท้องถิ่น อุตสาหกรรมซีเมนต์ของบังกลาเทศยังส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อินเดีย เมียนมาร์ เนปาล มัลดีฟส์ และศรีลังกา ข้อมูลจากสมาคมผู้ผลิตปูนซีเมนต์บังกลาเทศ (BCMA) ยอดขายประจำปีของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์สูงถึง ๓ พันล้านตัน

ภาพรวมอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์

“Chhatak Cement Factory Limited” เป็นโรงงานปูนซีเมนต์แห่งแรกในพื้นที่ปัจจุบันของประเทศบังกลาเทศ ก่อตั้งขึ้นในเขต Sylhet ในปี ๒๔๘๔ เดิมชื่อ “Assam Bengal Cement Factory” ปัจจุบัน Chhatak Cement Factory Limited ได้กลายมาเป็นบริษัทปูนซีเมนต์ของรัฐ ต่อมาในปี ๒๕๑๖ โรงงานซีเมนต์แห่งที่สองของประเทศ “Chittagong Cement Clinker and Grinding Factory Limited” ได้ก่อตั้งขึ้นในจิตตะกอง แต่กำลังการผลิตของโรงงานเหล่านี้มีจำกัดและไม่เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ บังกลาเทศจึงต้องพึ่งพาการนำเข้าเพื่อตอบสนองความต้องการซีเมนต์ของประเทศ จากข้อมูลของ DataBD ประเมินร้อยละ

นโยบายภาครัฐ

เศรษฐกิจการลงทุน

แนวโน้มการตลาด

รายงานสินค้าและบริการ

อื่นๆ

Call Center 1169

www.ditp.go.th

www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง

จ.นนทบุรี 11000

Thai Trade Center, Dhaka

Bangladesh

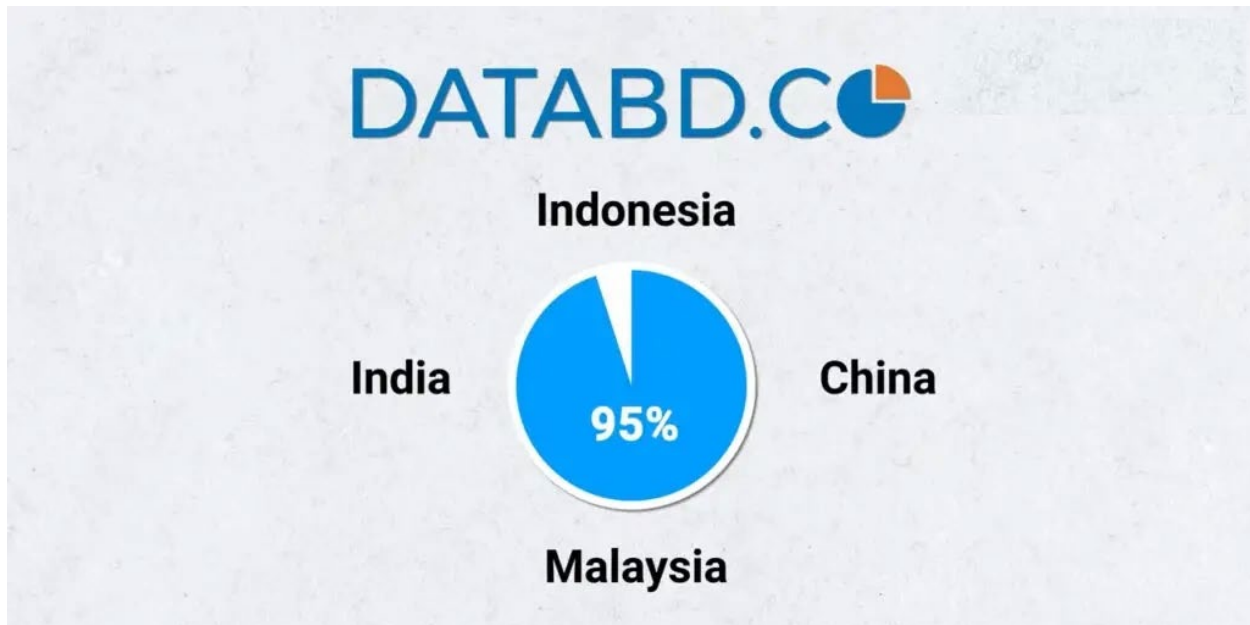
E-mail: thaitcdhaka@gmail.com

Red Censcent Concord

3rd FL., Mohakhali

T: +880222290056-7

ร้อยละ ๙๕ ของซีเมนต์ทั้งหมดของประเทศนำเข้ามาจากอินโดนีเซีย จีน มาเลเซีย และอินเดียจนถึงกลางทศวรรษที่ ๑๙๙๐

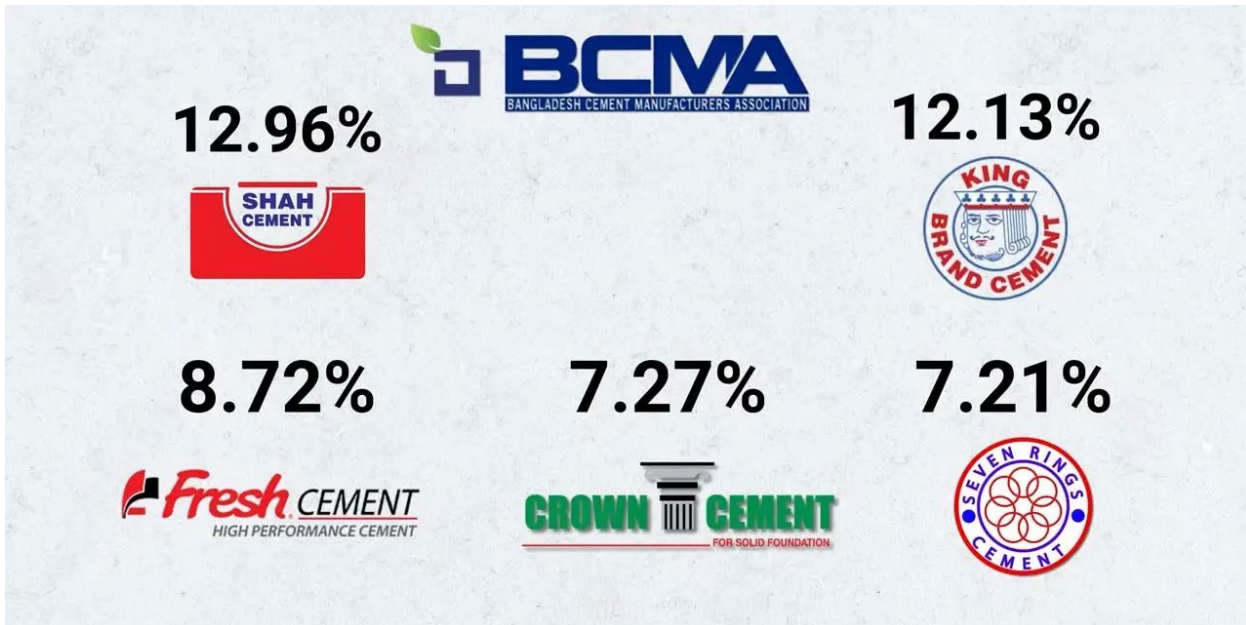
ด้วยความจำเป็นในการพัฒนาประเทศและปริมาณการก่อสร้างที่เพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการท้องถิ่นและบริษัทข้ามชาติหลายแห่งเริ่มผลิตปูนซีเมนต์ในบังกลาเทศมากขึ้นในช่วงทศวรรษที่ ๙๐ หลังจากได้เห็นศักยภาพของอุตสาหกรรมนี้ บริษัทต่างๆ เช่น Confidence Cement Limited (๑๙๙๑), Meghna Cement Mills Limited (๑๙๙๒) และ Aramit Cement (๑๙๙๕) เริ่มดำเนินการในประเทศในช่วงทศวรรษที่ ๙๐ ในขณะเดียวกัน บริษัท Hyundai Cement Bangladesh Limited ซึ่งเป็นโรงงานปูนซีเมนต์ข้ามชาติแห่งแรกในบังกลาเทศก็ได้เริ่มดำเนินการหลังจาก Hyundai Cement แล้ว บริษัทข้ามชาติอื่นๆ เช่น Heidelberg, Lafarge Holcim, Simex และ Ultratech ก็เริ่มเข้าสู่ตลาดบังกลาเทศเช่นกัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ Heidelberg ได้เริ่มต้นดำเนินกิจกรรมในบังกลาเทศด้วยการสร้างท่าเทียบเรือลอยน้ำพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบรรจุภัณฑ์บนเรือที่ทำเรือจิตตะกอง ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ก่อตั้งโรงงานชื่อ Scan Cement Limited ที่ Kanchpur เพื่อเสริมความแข็งแกร่งให้กับตำแหน่งทางตลาดภายในประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ซื้อหุ้นส่วนน้อยในโรงงานปูนซีเมนต์แห่งที่สองของประเทศ นั่นคือ Chittagong Cement Clinker and Grinding Factory Limited ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ทั้งสองบริษัทได้ควมรวมกิจการเพื่อดำเนินงานต่อไปในชื่อ Heidelberg Cement Bangladesh Limited การพึ่งพาการนำเข้าซีเมนต์ของประเทศค่อยๆ ลดลงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ในขณะที่อุตสาหกรรมเติบโตอย่างรวดเร็ว จากข้อมูลของ BCMA จำนวนบริษัทซีเมนต์ในประเทศเพิ่มขึ้นเกือบสี่เท่า ๔ เท่าในช่วงระหว่างปี ๒๕๕๑ ถึง ๒๕๖๑

จากแหล่งข้อมูลดังกล่าว มีบริษัทผลิตปูนซีเมนต์จดทะเบียนประมาณ ๗๖ แห่งในประเทศ และจากรายงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น The Daily Star ฉบับเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ มีโรงงานปูนซีเมนต์ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ๓๗ แห่งในประเทศ บริษัท ๑๐ อันดับแรกของประเทศในปัจจุบันมีส่วนแบ่งทางการตลาดประมาณ ร้อยละ ๘๑ ของตลาดปูนซีเมนต์ทั้งหมด โดย Shah Cement เป็นผู้นำตลาดโดยมีส่วนแบ่งตลาดประมาณร้อยละ ๑๓ (๑๒.๙๖)

☐ นโยบายภาครัฐ	☐ เศรษฐกิจการลงทุน	☐ แนวโน้มการตลาด	☒ รายงานสินค้าและบริการ	☐ อื่นๆ
Call Center 1169	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	Thai Trade Center, Dhaka	Red Censcent Concord	
www.ditp.go.th	563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง	Bangladesh	3 rd FL., Mohakhali	
www.thaitrade.com	จ.นนทบุรี 11000	E-mail:thaitcdhaka@gmail.com	T: +880222290056-7	

และ Bashundhara Kings อยู่ในอันดับที่สองมีส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ ๑๒ (๑๒.๑๓) ตามมาด้วย Fresh (ร้อยละ ๘.๗๒) Crown (ร้อยละ ๗.๒๗) และ Seven Circle Cement (ร้อยละ ๗.๒๑) ในบรรดาบริษัทซีเมนต์ทั้งหมด ปัจจุบันมีบริษัท ๗ แห่งที่จดทะเบียนในตลาดหุ้นของประเทศ ได้แก่ Aramit Cement, Confidence, Heidelberg, Lafarge, Meghna, MI และ Premier Cement โรงงานปูนซีเมนต์ส่วนใหญ่ของประเทศตั้งอยู่ใน ๕ เขตภูมิภาค (ได้แก่ เขต Munshiganj, Narayanganj, Meghnaghat, Chittagong และ Mongla ตามรายงานของ IDLC ในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ อุตสาหกรรมซีเมนต์จ้างงานโดยตรง ๖๐,๐๐๐ คน และจ้างงานทางอ้อมประมาณหนึ่งล้านคน

Shah Cement, Bashundhara Kings, Fresh, Crown และ Seven Rings มีส่วนแบ่ง ๑๒.๙๖%, ๑๒.๑๓%, ๘.๗๒%, ๗.๒๗% และ ๗.๒๑% ของอุตสาหกรรมซีเมนต์

ตามรายงานของ IDLC ความต้องการใช้ปูนซีเมนต์ต่อหัวต่อปีในบังกลาเทศเพิ่มขึ้นจาก ๔๕ กิโลกรัมเป็น ๒๐๐ กิโลกรัมในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ประกอบด้วยภาครัฐร้อยละ ๔๕ ของความต้องการใช้ทั้งหมด บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ร้อยละ ๓๐ และบุคคลทั่วไปร้อยละ ๒๕ นาย Mohammad Shahidullah รองประธานสมาคมผู้ผลิตปูนซีเมนต์บังกลาเทศ (BCMA) กล่าวว่าความต้องการปูนซีเมนต์ต่อเดือนในบังกลาเทศอยู่ที่ ๔ ล้านตัน ปัจจุบัน ราคาปูนซีเมนต์ต่อถุงขนาด ๕๐ กก. อยู่ที่ประมาณ ๔๕๐ টাকা และจากการวิจัยของ EBL Securities พบว่าร้อยละ ๖๐ ของปูนซีเมนต์ที่ผลิตส่วนใหญ่ขายดีในช่วงฤดูหนาว (ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเมษายน)

โดยปกติบังกลาเทศผลิตปูนซีเมนต์สองประเภทคือ Ordinary Portland Cement (OPC) และ Portland Composite Cement (PCC) ปูนซีเมนต์ทั้งสองประเภทนี้รู้จักกันอย่างกว้างขวางในชื่อ CEM-๑ และ CEM-๒ ปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์คอมโพสิต PCC มีคุณภาพดีกว่าปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์ทั่วไปในด้านความทนทาน จนกระทั่งการผลิต PCC เริ่มขึ้นในบังกลาเทศในปี ๒๕๔๖ OPC จึงถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย และมีความต้องการใช้ในระดับโครงการขนาดใหญ่มากกว่า

☐ นโยบายภาครัฐ	☐ เศรษฐกิจการลงทุน	☐ แนวโน้มการตลาด	☒ รายงานสินค้าและบริการ	☐ อื่นๆ
Call Center 1169	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	Thai Trade Center, Dhaka	Red Censcent Concord	
www.ditp.go.th	563 ถนนทพบุรี ต.บางกระสอ อ.เมือง	Bangladesh	3 rd Fl., Mohakhali	
www.thaitrade.com	จ.นนทบุรี 11000	E-mail:thaitcdhaka@gmail.com	T: +880222290056-7	

ภาครัฐบริโภค ๔๕% บริษัทอสังหาริมทรัพย์บริโภค ๓๐% และบุคคลทั่วไปบริโภค ๒๕% ของการผลิตซีเมนต์ทั้งหมดต่อปี

นอกจากการผลิตและการขายซีเมนต์แล้ว หลายๆ บริษัทยังนำเสนอโซลูชันคอนกรีตผสมเสร็จที่ทำจากส่วนผสมของซีเมนต์ ทราย หินบด และน้ำให้กับลูกค้าอีกด้วย คอนกรีตผสมเสร็จนี้เตรียมสำหรับการใช้งานโดยตรงจากโรงงานผสมและจัดหาโดยรถผสมขนส่ง (Ready Mixed Concrete) โดยทั่วไปแล้วบริการคอนกรีตผสมเสร็จค่อนข้างมีประสิทธิภาพสำหรับโครงการขนาดใหญ่ บริษัทซีเมนต์หลายแห่งยังให้บริการต่าง ๆ เช่น การสนับสนุนการจัดส่งของลูกค้า และการประเมินความต้องการใช้ในโครงการ เป็นต้น

จากข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมการส่งออก (Export Promotion Bureau-EPB) รายงานว่าบังกลาเทศมีการส่งออกซีเมนต์มูลค่า ๑๐.๔๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๒ ลดลงเหลือ ๙.๑๔ ล้านดอลลาร์ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒-๒๕๖๓ และตามรายงานของ IDLC ร้อยละ ๙๐ ของซีเมนต์ของบังกลาเทศส่งออกไปยังอินเดีย

การระบาดของโรคระบาดในปี ๒๕๖๓ ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการเติบโตของตลาด รวมทั้งอุปทานและยอดขายของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ในขณะที่อัตราการเติบโตเฉลี่ยของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ในช่วง ๗ ปีที่ผ่านมาอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๑.๕ อัตราการเติบโตลดลงและลดลงเหลือประมาณร้อยละ ๗.๖๕ ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงสิงหาคม ๒๕๖๓ ในช่วงที่มีโรคระบาด โครงการพัฒนาที่สำคัญทั้งของรัฐบาลและเอกชนในประเทศ ถูกปิดตัวลงเป็นเวลานาน ส่งผลให้ยอดขายของผู้ผลิตปูนซีเมนต์รายใหญ่ลดลงถึงร้อยละ ๙๐ ตามรายงานของ IDLC ในระหว่างการล็อกดาวน์ ผู้ผลิตใช้กำลังการผลิตเพียงร้อยละ ๑๐ ของกำลังการผลิตทั้งหมด ซึ่งส่งผลให้เกิดการสูญเสียมูลค่าทางการเงินมากกว่า ๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ บริษัทผู้ผลิตยังประสบปัญหาต่างๆ เช่น วิกฤตด้านการจัดหาวัตถุดิบ การชบเซาของกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ และยอดขายตกต่ำในช่วงฟิคซีชัน อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ อุตสาหกรรมฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว ยอดขายเริ่มฟื้นตัวเนื่องจากโครงการขนาดใหญ่ของรัฐบาลและกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์กลับมาดำเนินการต่อ ส่งผลให้บริษัทผู้ผลิตฟื้นตัวขึ้น

☐ นโยบายภาครัฐ	☐ เศรษฐกิจการลงทุน	☐ แนวโน้มการตลาด	☒ รายงานสินค้าและบริการ	☐ อื่นๆ
Call Center 1169	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	Thai Trade Center, Dhaka	Red Censcent Concord	
www.ditp.go.th	563 ถนนทพบุรี ต.บางกระสอ อ.เมือง	Bangladesh	3 rd Fl., Mohakhali	
www.thaitrade.com	จ.นนทบุรี 11000	E-mail:thaitcdhaka@gmail.com	T: +880222290056-7	

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย

ในระยะเริ่มแรกของการผลิต ซีเมนต์ชนิดเดียวกันถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์หลายอย่าง แต่ปัจจุบัน นอกจาก Ordinary Portland Cement (OPC) และ Portland Composite Cement (PCC) แล้ว ผู้ผลิตหลายรายได้นำเสนอผลิตภัณฑ์ออกสู่ท้องตลาด เพื่อให้สอดคล้องต่อการใช้งานของผู้ใช้ เช่น PlasterCrit ของ Lafarge Holcim Ltd. ซึ่งเป็นซีเมนต์เฉพาะสำหรับงานฉาบเท่านั้น นอกจากนี้ สายผลิตภัณฑ์ของแบรนด์อย่าง Shah Cement และ Crown Cement ได้ผลิต “Blast Furnace Cement” เพื่อใช้ในโครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคขนาดใหญ่และโครงการก่อสร้างอื่นๆ ที่ต้องการอายุการใช้งานยาวนานและคงทนแข็งแรง

การสร้างแบรนด์และการตลาด

ในช่วงแรกของอุตสาหกรรม ผู้ผลิตซีเมนต์ของบังกลาเทศจะใช้จ่ายเพียงเล็กน้อยในการทำการตลาดและการส่งเสริมการขาย แต่ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ด้วยจำนวนที่ผู้ผลิตซีเมนต์เพิ่มมากขึ้นในประเทศ แคมเปญโฆษณาส่งเสริมการขายและโฆษณาผ่านสื่อดิจิทัลต่างๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากการโฆษณาแบบดั้งเดิมแล้ว แบรินด์ต่างๆ ยังเปิดตัวแคมเปญต่างๆ ที่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ระดับโลกและระดับประเทศ การมีส่วนร่วมของบริษัทซีเมนต์ในโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวมเพิ่มขึ้นเช่นกัน ผ่านการระดมแคมเปญต่างๆ เช่น แคมเปญวันพ่อของ Shah Cement และ "Export TVC" ของ Crown Cement ซึ่งมีผลตอบรับที่ดีในการสร้างตราสินค้าและกิจกรรมทางการตลาด และสร้างการรับรู้ของผู้บริโภค

เหตุผลเบื้องหลังการเติบโต

โครงการของรัฐบาล

การเติบโตอย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์เป็นผลมาจากโครงการขนาดใหญ่ของรัฐบาลบังกลาเทศ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เมกะโปรเจกต์โครงสร้างพื้นฐานทั้งหมด ๗ โครงการ ได้แก่ การก่อสร้างสะพาน ทางรถไฟ โรงไฟฟ้า และทางยกระดับรถไฟ มิงงบประมาณรวมกันมากกว่า ๓.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ นอกจากนี้ โครงการก่อสร้างสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ของรัฐบาลและการพัฒนาอุตสาหกรรมก่อสร้างยังช่วยให้อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคงขึ้น

รายได้ต่อหัวของประชากรที่สูงขึ้นและการส่งเงินกลับเพิ่มมากขึ้น

รายได้ต่อหัวและการส่งเงินกลับของแรงงานโพ้นทะเลเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผู้คนจำนวนมากมีรายได้เพียงพอในการก่อสร้างบ้านเป็นของตนเอง และส่งผลให้ปริมาณการใช้ปูนซีเมนต์เพิ่มขึ้นเช่นกัน

การขยายตัวของเมืองและโครงการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น

ผู้คนจากพื้นที่ชนบทมักจะย้ายเข้ามาอยู่ในเขตเมืองด้วยความหวังว่าจะได้รับการศึกษาและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากข้อมูลของ Statista ในปี ๒๕๖๓ ประชากรในเขตเมืองในบังกลาเทศมีประมาณ ๖๕ ล้านคน เพิ่มขึ้นจากจำนวนเพียงประมาณ ๕๐ ล้านคนในปี ๒๕๕๔ ด้วยเหตุนี้ การก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยและอาคารพาณิชย์จึงเพิ่มขึ้นในเขตเมืองอย่างกรุงเทพฯ และในเขตเมืองส่วนอื่นๆ ของประเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการที่อยู่อาศัยของประชากรที่เพิ่มขึ้นนี้ ส่งผลให้ความต้องการใช้ปูนซีเมนต์เพิ่มขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง
จ.นนทบุรี 11000

Thai Trade Center, Dhaka
Bangladesh
E-mail:thaitcdhaka@gmail.com

Red Censcent Concord
3rd Fl., Mohakhali
T: +880222290056-7

ความท้าทาย

ผลผลิตล้นตลาด

ตามรายงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น Daily Star เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ ปัจจุบันผู้ผลิตปูนซีเมนต์มีกำลังการผลิตรวมกันต่อปีที่ ๕๘ ล้านตัน ในขณะที่ความต้องการในประเทศเพียง ๓๓ ล้านตัน หมายความว่าอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์มีกำลังการผลิตส่วนเกินถึงร้อยละ ๔๓ ของความต้องการทั้งหมด จากข้อมูลของสมาคมผู้ผลิตปูนซีเมนต์บังกลาเทศ (BCMA) เนื่องจากผู้เล่นรายใหญ่ในอุตสาหกรรมจะเพิ่มกำลังการผลิตในอีก ๒-๓ ปีข้างหน้า อัตรากำลังการผลิตส่วนเกินอาจเพิ่มขึ้นอีกในระยะหนึ่ง เนื่องจากกำลังการผลิตล้น โรงงานจึงต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ เช่น ค่าสาธารณูปโภคที่เพิ่มขึ้นหรือต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากปูนซีเมนต์เป็นสินค้าหนัก จึงไม่สามารถส่งออกปูนซีเมนต์เพิ่มเติมในปริมาณมากในภายหลังได้ เป็นผลให้ค่าใช้จ่ายในการผลิตและการดำเนินงานเพิ่มขึ้นและส่งผลกระทบต่ออัตรากำไร

การพึ่งพาวัตถุดิบนำเข้า

มีการนำเข้าปูนเม็ด ตะกรัน หินปูน และยิปซั่ม จำนวน ๑๘.๖ ล้านตัน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒-๒๕๖๓

ปูนเม็ดเป็นหนึ่งในวัตถุดิบที่สำคัญที่สุดในการผลิตปูนซีเมนต์ และส่วนประกอบหลักในการทำปูนเม็ด คือ หินปูนซึ่งไม่สามารถจัดหาได้สอดคล้องกับความต้องการในบังกลาเทศ ปัจจุบันมีผู้ผลิตเพียงสองรายในบังกลาเทศที่ผลิตปูนเม็ดด้วยตนเอง รายแรกคือบริษัท Chhatak Cement Factory Limited ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งมีกำลังการผลิตที่จำกัดมาก อีกแห่งคือ Lafarge Surma Cement Limited ซึ่งผลิตปูนเม็ดประมาณร้อยละ ๑๐ ของความต้องการทั้งหมดในประเทศ การนำเข้าประสบปัญหาทั้งจากเรื่องของภาษีนำเข้าที่สูง ภาษีอื่นๆ และการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ตามข้อมูลด้านศุลกากรจิตตะกองในปีงบประมาณ ๒๕๖๒-๒๕๖๓ บริษัทผู้ผลิตซีเมนต์นำเข้าปูนเม็ด ตะกรัน หินปูน และยิปซั่ม รวมกันถึง ๑๘.๖ ล้านตัน ซึ่งส่วนใหญ่เข้ามาในประเทศผ่านทางท่าเรือจิตตะกอง ในขณะที่ผู้ผลิตในบังกลาเทศครั้งหนึ่งเคยพึ่งพาเงินอย่างมากสำหรับวัตถุดิบ แต่ปัจจุบันส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศต่างๆ เช่น ไทย เวียดนาม มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

☐ นโยบายภาครัฐ	☐ เศรษฐกิจการลงทุน	☐ แนวโน้มการตลาด	☒ รายงานสินค้าและบริการ	☐ อื่นๆ
Call Center 1169	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	Thai Trade Center, Dhaka	Red Censcent Concord	
www.ditp.go.th	563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง	Bangladesh	3 rd FL., Mohakhali	
www.thaitrade.com	จ.นนทบุรี 11000	E-mail:thaitcdhaka@gmail.com	T: +880222290056-7	

ต้นทุนการขนส่งสูง

เนื่องจากการโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่ายถนนที่ขาดคุณภาพในบังกลาเทศ ต้นทุนการขนส่งของผู้ผลิตจึงเพิ่มขึ้นอย่างมากในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบไปจนถึงการส่งมอบคำสั่งซื้อของลูกค้า รวมทั้งกฎหมายการกำหนดน้ำหนักกตเพลลาหรือจำกัดน้ำหนักบรรทุก ส่งผลให้ผู้ผลิตต้องการรถบรรทุกหลายคันในการจัดส่ง ซึ่งทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น ในทางเลือกอื่น ผู้ผลิตต้องการขนส่งปูนซีเมนต์และวัตถุดิบทางเรือ แต่ก็ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากไม่มีเรือบรรทุกสินค้าเพียงพอ

โอกาส: เศรษฐกิจที่กำลังเติบโต

ด้วยเศรษฐกิจที่กำลังเติบโตของบังกลาเทศ กิจกรรมการก่อสร้างโครงการของรัฐบาล เอกชน และการก่อสร้างเชิงพาณิชย์จึงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลของ Mordor Intelligence ในช่วงปี ๒๕๖๓ ถึง ๒๕๖๘ ตลาดการก่อสร้างในบังกลาเทศคาดว่าจะเติบโตถึงร้อยละ ๘ ต่อปี ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความต้องการผลิตภัณฑ์ซีเมนต์ตามธรรมชาติ นอกจากนี้ ปูนซีเมนต์ของบังกลาเทศกำลังได้รับความนิยมในอินเดียเนื่องจากค่าขนส่งค่อนข้างต่ำราคาที่แข่งขันได้ และคุณภาพได้รับการยอมรับตามมาตรฐานการส่งออก ตามรายงานของ Simnet เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๓ กลุ่ม Bashundhara ของบังกลาเทศกำลังวางแผนที่จะเพิ่มกำลังการผลิตโดยการลงทุน ๑๑๗.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อส่งออกไปยังรัฐเจ็ดสวามน้อยของอินเดีย (รัฐต่างๆ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย) กล่าวอีกนัยหนึ่ง แม้ว่าจะไม่สามารถส่งออกซีเมนต์ปริมาณมากไปยังประเทศที่ห่างไกลได้ แต่ผู้ผลิตในบังกลาเทศก็มีโอกาสที่จะคว้าโอกาสในการส่งออกเพิ่มเติมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียได้

การผลิตอิฐมวลเบา

อิฐมวลเบาเป็นอิฐบล็อกสี่เหลี่ยมมาตรฐานที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร อิฐมวลเบาก่อนเดียวสามารถใช้แทนอิฐธรรมดา ๕ ก้อน ซึ่งช่วยลดต้นทุนการก่อสร้าง น้ำหนักที่ต่ำยังช่วยลดต้นทุนในการออกแบบโครงสร้างของอาคาร และยังช่วยลดขนาดของฐานรากและโครงสร้าง นอกจากนี้ ยังมีการใช้ปูนน้อยกว่าในการก่อสร้าง รวมทั้งยังช่วยลดเวลา แรงงาน และต้นทุนในเวลาเดียวกัน ส่วนประกอบหลักของอิฐมวลเบาคือปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ การใช้อิฐมวลเบาในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต

คอนกรีตเสริมเหล็ก (RCC) ในการก่อสร้างถนน

RCC หรือ Reinforced Cement Concrete เป็นวัสดุที่แข็งแรงและใช้งานได้หลากหลายในงานก่อสร้าง การใช้ RCC ไม่เพียงแต่เพิ่มความแข็งแรงของคอนกรีตเท่านั้น แต่ยังช่วยให้ทนต่ออุณหภูมิและแรงกดอัดได้อีกด้วย ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมกล่าวว่า การใช้ RCC ในการก่อสร้างถนนควรได้รับการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ถนนมีความแข็งแรง คงทนต่อการใช้งานอย่างยั่งยืน

การนำเข้าสินค้าวัตถุดิบจากไทย

ในช่วงปี ๒๕๖๓-๖๕ บังกลาเทศนำเข้าปูนเม็ด พิกัด ๒๕๒๓๑๐ จากไทย ปริมาณ ๓.๓ ๓.๘ และ ๓.๔ ล้านตัน มูลค่า ๑๑๔.๒๙ ๑๓๘.๐๕ และ ๑๓๙.๖๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ ปี ๒๕๖๖ ช่วงเดือน มกราคม-กุมภาพันธ์ นำเข้าแล้ว ๐.๕๗ ล้านตัน มูลค่า ๒๓.๘๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี ๒๕๖๓-๖๔ มีการนำเข้ายิปซั่ม พิกัด

☐ นโยบายภาครัฐ	☐ เศรษฐกิจการลงทุน	☐ แนวโน้มการตลาด	☒ รายงานสินค้าและบริการ	☐ อื่นๆ
Call Center 1169	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	Thai Trade Center, Dhaka	Red Censcent Concord	
www.ditp.go.th	563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง	Bangladesh	3 rd Fl., Mohakhali	
www.thaitrade.com	จ.นนทบุรี 11000	E-mail:thaitcdhaka@gmail.com	T: +880222290056-7	

๒๕๒๐๑๐๐๐๐๑๑ ปริมาณ ๐.๗๕ และ ๑.๒ ล้านตัน มูลค่า ๐.๑๖ และ ๐.๒๖ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ไม่มีการนำเข้า ในปี ๒๕๖๕ ซึ่งจากการติดตามข้อมูลการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบจากผู้นำเข้าพบว่า ราคาสินค้าของไทยสูงกว่าคู่แข่งจากประเทศอื่นเป็นอย่างมาก รวมทั้งการเข้มงวดส่งออกสินค้าypsum จากไทย ขณะนี้ บังกลาเทศหันไปนำเข้าจากเวียดนามเป็นการทดแทน

บริษัทไทยในบังกลาเทศ

บริษัท Siam City Cement (Bangladesh) Limited (SCCBD) เป็นบริษัทของไทยที่มาซื้อกิจการโรงงานผลิตซีเมนต์ในบังกลาเทศ จากบริษัท Cemex Cement (Bangladesh) เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ SCCBD มีความสามารถในการผลิตปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์คอมโพสิต (PCC) โดยเฉลี่ยคิดเป็น ๙๕% ของยอดขายต่อปี ปูนซีเมนต์ PCC ใช้วัสดุปอซโซลาน เช่น เถ้าลอย (fly ash) เพื่อเพิ่มความแข็งแรงในระยะยาว และลดเปอร์เซ็นต์การใช้ปูนเม็ดเพื่อปรับปรุงการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยผลิตสินค้าออกจำหน่ายในยี่ห้อ INSEE มีส่วนแบ่งทางการตลาดประมาณร้อยละ ๒

SCCBD เช่นเดียวกับบริษัทผลิตปูนซีเมนต์อื่นในบังกลาเทศที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบสำคัญจากต่างประเทศ เช่น ปูนเม็ด ยิปซัม โดยราคาสินค้าปูนเม็ดนำเข้าจากไทยราคาเฉลี่ยสูงกว่าคู่แข่งจากเวียดนามและอินโดนีเซีย SCCBD จึงจำเป็นต้องนำเข้าวัตถุดิบบางส่วนจากบริษัทในเครือข่ายจากเวียดนามด้วย

ทิศทางการใช้วัตถุดิบ ในวงการอุตสาหกรรมผลิตปูนมองว่า สินค้าวัตถุดิบจากไทยมีราคาสูงกว่าแหล่งอื่นค่อนข้างมาก อาจส่งผลให้ผู้นำเข้าหลายรายตัดสินใจหันไปนำเข้าจากแหล่งอื่น จะทำให้ไทยสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดในสินค้านี้ได้

สศต. ณ กรุงธากา
เมษายน ๒๕๖๖

☐ นโยบายภาครัฐ	☐ เศรษฐกิจการลงทุน	☐ แนวโน้มการตลาด	☒ รายงานสินค้าและบริการ	☐ อื่นๆ
Call Center 1169	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	Thai Trade Center, Dhaka	Red Censcent Concord	
www.ditp.go.th	563 ถนนพหลโยธิน ต.บางกระสอ อ.เมือง	Bangladesh	3 rd Fl., Mohakhali	
www.thaitrade.com	จ.นนทบุรี 11000	E-mail:thaitcdhaka@gmail.com	T: +880222290056-7	